

Начало>Предприемане на съдебни действия>Медиация>Медиация в държавите от ЕС Медиация в държавите от ЕС

Финландия

Вместо да се обръщате към съда, защо не се опитате да разрешите вашия спор чрез медиация? Това е мярката за алтернативно разрешаване на спорове (АРС), посредством която медиатор помага на участниците в спора да постигнат споразумение. Правителството и практикуващите юристи във Финландия са запознати с преимуществата на медиацията.

Към кого да се обърне?

Общото управление, ръководство и надзорна дейност по отношение на медиацията в наказателни и някои граждански дела са задължение на Министерство на социалните въпроси. Държавните областни служби по здравеопазване трябва да гарантират, че медиаторските услуги са достъпни и се изпълняват надлежно във всички части на страната.

Можете да намерите информация относно медиацията на уебсайта на [Националния институт за здравеопазване и социално подпомагане \(THL\)](#). Медиаторските услуги, които представляват допълнителни услуги, предлагани от съдилищата, се управляват от районните съдилища. Районните съдилища могат да решат дали да започнат процедура по медиация по граждански спорове. Целта на медиацията е да се помогне на страните по спор да намерят решение, което е приемливо и за двете страни. По тази причина резултатите, постигнати чрез медиация, обикновено се базират повече на това, което е разумно да се направи при дадените обстоятелства, отколкото на строгото прилагане на закона. Допълнителна информация за районните съдилища можете да получите от [уебсайта на финландското министерство на правосъдието](#). Има и [брошура за съдебна медиация](#).

В кои области е допустимо прибягването до медиация и/или то е най-често срещано?

Медиация се използва както в граждански, така и в наказателни дела.

Медиация най-често се използва в граждански спорове, особено когато те са по-маловажни. При все това, не е необходимо всички граждански спорове да бъдат разрешавани чрез медиация вследствие на отнасяне на спор към съда. Потребителските спорове, например, могат да бъдат разглеждани от консултант по потребителски спорове и от **Комисията по жалби на потребителите**. По отношение на наказателните дела обаче съществува специфична процедура за медиация.

Въпросите и споровете по гражданското право, отнесени към общите съдилища, могат да бъдат уреждани чрез медиация, както е посочено в Закона за медиация към съда (Закон 663/2005). Целта на медиацията към съда е спорещите страни сами да постигнат взаимноприемливо споразумение. Предварителните условия за медиация към съда са спорът да е подходящ за медиация и медиацията да е уместно средство предвид исконите на страните. Едната или двете страни по спора могат да подадат писмена молба преди да се обърнат към съда. Молбата трябва да бъде подадена в писмен вид и трябва да посочва предмета на спора и как се разминават позициите на страните. В допълнение, трябва да бъдат предоставени основания за това, че въпросът може да бъде решен чрез медиация.

Помирение (медиация) може да бъде използвано и при граждански дела, по които поне една от страните е физическо лице. Гражданските дела, различни от делата по искове за обезщетение за извършено престъпление, могат обаче да бъдат отнесени за помирение само ако спорът е с маловажен характер, като се вземат предвид предметът на спора и исконите, предявени по делото. Това, което законът предвижда за помирението при наказателни дела, се прилага, когато това е уместно, за помирението при граждански дела.

Помирение може да бъде осъществено между страни, които лично и доброволно са изразили своето съгласие за постигането на помирение. Те трябва да бъдат в състояние да разберат неговото значение, както и решенията, до които се достига чрез процеса на помирение. По тази причина, преди страните да се съгласят на помирение, те трябва да получат разяснение на техните права във връзка с помирението, както и за позицията им по време на процеса на помирение. Всяка от страните има право да оттегли своето съгласие във всеки момент от процеса на помирение.

Непълнолетните лица трябва да дадат лично своето съгласие за помирение. В допълнение, за участието на непълнолетно лице в помирението е необходимо съгласието на неговия/нейния настойник или други законни представители. Недееспособните пълнолетни лица могат да участват в помирението, ако разбират значението на делото и ако дадат личното си съгласие за осъществяване на процеса.

Помирение може да се използва и при дела за престъпления, които са определени като отговарящи на условията за помирение, като се вземат предвид естеството и начина на извършване на престъплението, взаимоотношенията между заподозряното лице и жертвата и другите подробности, свързани с престъплението като цяло. Престъпленията, в които жертви са непълнолетни лица, не трябва да бъдат отнесени за помирение, ако жертвата има нужда от специална защита поради естеството на престъплението или заради неговата/нейната възраст.

Службите за медиация получават искания за медиация и си сътрудничат с различни органи по време на процеса на медиация. Всеки спор, по отношение на който се използва медиация, се поверява на доброволен медиатор, избран от професионалисти, работещи в службата за медиация. Медиаторите се заемат със спорове, по отношение на които се използва медиация, и със свързаните с тях практически въпроси в сътрудничество със службата за медиация. Персоналът на службата ръководи и осъществява надзорна дейност върху работата на медиаторите.

Необходимо ли е да бъдат следвани специфични правила?

При наказателните дела помирение може да бъде осъществено само между страни, които лично и доброволно са изразили своето съгласие за помирение и са в състояние да разберат неговото значение и решенията, до които се достига по време на процеса на помирение. При граждански дела (медиация към съда), за започването на медиация е необходимо съгласието на всички страни.

Във Финландия съществува национален етичен кодекс за медиатори, включващ секторни етични кодекси за медиатори-специалисти в различни области (например медиатори по семейно право, медицинско право, строително право).

Информация и обучение

Брошура за съдебна медиация към съда е достъпна на уебсайта на [Финландското министерство на правосъдието](#).

Националният институт за здравеопазване и социално подпомагане (THL) организира обучение за медиатори.

Институтът също така събира статистическа информация за медиацията по наказателни и граждански дела, наблюдава и проучва медиаторските дейности и координира дейностите за развитие в тази област. Тази дейност се извършва с подкрепата на **Консултативния съвет по медиация по наказателни и граждански дела**.

Какви са разходите, свързани с медиацията?

Медиацията по наказателни дела е безплатна услуга. Тя позволява на жертвата и на извършителя на престъплението да се срещнат с безпристрастен медиатор, за да обсъдят психическите и физическите щети, нанесени на жертвата, и за да обсъдят мерки за компенсиране на вредата (Закон 1016/2005).

Медиацията води до по-ниски разходи за съответните страни в сравнение със съдебен процес. Всяка от страните заплаща само своите разходи и не е задължена да заплаща разходите на отсрещната страна. Ако страните пожелаят това, те могат да ангажират юридически съветник. Също така е възможно всяка от страните да подаде молба за правна помощ в служба за правна помощ.

При съдебната медиация, съдия от районния съд изпълнява функцията на медиатор. Медиацията при спорове е всъщност една от обичайните функции на съдиите. Ако делото изисква специални знания в определена област, медиаторът може, със съгласието на страните, да ангажира помощник, чийто хонорар се заплаща от страните.

За съдебната медиация се заплаща такса, както за всички други услуги, извършвани от съда.

Възможно ли е принудителното изпълнение на споразумение, постигнато в резултат от медиация?

Директива [2008/52/ЕО](#) дава възможност на лицата, които участват в даден спор, да изискват принудителното изпълнение на писмено споразумение, постигнато чрез медиация. Държавите-членки ще съобщят на Комисията кои са съдилищата и другите органи, които са компетентни да получават такива искания.

Финландия все още не е съобщила тази информация.

Връзки по темата

[брошура за съдебна медиация](#), [Уебсайт за медиация \(Национален институт за здравеопазване и социално подпомагане \(THL\)\)](#)

Последна актуализация: 09/02/2020

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия.

Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.